

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

Виходить о годині 8. рано.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ Й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10.

Передплата:

Місячно	120 М
Чвертьрочно	360
ЗА ГРАНИЦЕЮ:	
Місячно	240 М
Поодиноким числом	10

Ціна одного примірника:

5 марок.

ОГОЛОШЕННЯ:

Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 5 М., в „Надісланні“, в „Оповідках“ і керуючої 15 М. Між новинками і в редакційній частині 30 М. За дрібні оголошення платиться по 2 М. від слова; товстим друком подвійно.

Всенародня збірка

на Видавничий Фонд.

„Учітеся, брати мої“.

(З приводу 60-літньої річниці смерті Т. Шевченка.)

Великі річниці мають це до себе, що створюють духовий настрій у всій суспільності, який готов не тільки дати почин до великих діл, але також використаний у відповідний спосіб може здійснити саме цю думку, яку видвигнув святочний момент.

60-літня річниця смерті Тараса Шевченка заслугує на це, щоби з неї зробити Свято Соборної України, таке Свято яке відповідало би й всенародньому значінню Кобзаря і величній Україні Народу. Але обставини, серед яких живемо, перешкодою до такого улаштування Свята. Ніщо однак не перешкодило здвигнути пам'ятник, котрий своїм змістом задовольнив би оба згадані моменти. Думку улаштування всенародньої збірки кинув сидоголовий наш провідник Юліан Романчук, а Краєвий Ювілейний Комітет (на внесення ред. Федорцева) поставив розписати збірку на Видавничий Фонд під назвою „Учітеся, брати мої“. Ця назва по вічні часи буде прагматичною Того, котрий є найбільшою хвалою Українського Народу.

У просвітній роботі відчувається загальною недостатку книжки, недостатку такого друкованого слова, яке має стати духовою поживою найширших мас народу. Таку популярну й пожиточну літературу має мати на увазі майбутній Видавничий Фонд. Тільки трохи доброї волі й завзяття, а справа тусить удатися і не буде ні одної одиниці серед Українського Народу, котра не причинилася би своєю лептою до здвигнення такого поважного й величавого пам'ятника, як Видавничий Фонд „Учітеся, брати мої“.

В першій мірі паде тут обов'язок на нашу інтелігентну громаду і на кожного свідомого Українця і кождо свідому Українку причинитися всіма своїми силами до переведення задуманого діла. Реченець короткий, не буде вимагати довготривалих нарад і багато часу. Місяць март 1921 р. мусить стати виразником збірної волі народу, почуття карності у ньому і розуміння кожної здорової думки.

Тому до діла!

—о—

ІНСТРУКЦІЯ

для всенародньої збірки на Видавничий фонд

„Учітеся, брати мої“.

I.

Краєвий Ювілейний Комітет для святкування 60-літньої річниці смерті Тараса Шевченка передає справу організації всенародньої збірки на Видавничий фонд „Учітеся, брати мої“ Просвітно-організаційній комісії Тов. „Просвіта“.

II.

Всенародня збірка обіймає всіх живих людей української народності без ріжниць віку й мола. Голова кожної української родини складає припадаючу суму за всіх членів його родини. Виїмок становлять члени української родини, котрі самостійно заробляють на себе.

III.

Жертви діляться на три роди, а саме по одній, по п'ять і по десять марок польських, від кожного члена української родини*) Висоту пожертвування вибирає собі кожна жертвуюча одиниця сама, беручи під увагу свою матеріальну спроможність. Ухилитися від жертви не вільно ні одному карному члену українського народу.

IV.

Всенародню збірку на Видавничий фонд „Учітеся, брати мої“ переводять в округах філії Тов-а „Просвіта“, а в поодиноких місцевостях Чистальня Тов-а „Просвіта“, або Місцеві Ювілейні Комітети для святкування 60-літньої річниці смерті Т. Шевченка. Де не буде місцевого Ювілейного Комітету або відповідного Товариства, що могло би займатися справою, там хтонебудь з української громади постарается подати цей запис до відома своїх односельчан, щоби вони на власну руку переслали жертви до осередного фонду у Львові.

V.

Переведення всенародньої збірки вирішено на цілий місяць март, у виняткових випадках можна перенести її на місяць квітень 1921 р.

VI.

Збірні місяці пересилають всі зібрані фонди до осередного фонду у Львові на шад. книж. в Тові „Дністер“ ч. 25.000 (Львів, Руська 20. I. пов.) Так само поступають поодинокі жертводавці, де не можна було перевести таких збірок.

VII.

Вислід всенародньої збірки подають поодинокі місцевості до відома Просвітно-організаційній Комісії Тов-а „Просвіта“ у Львові, (Ринок ч. 10. II. пов.) а ця остання після переведення всенародньої збірки подає вислід дорогою преси до загального відома.

VIII.

Висота пожертвування, подана в уст. III. не зв'язує в нічій добрій волі цих осіб, що хочать зложити більшу жертву на видавничий фонд „Учітеся, брати мої“. Більші жертви приймає видавничий фонд з подякою.

У Львові, дня 10. лютого 1921 р.

За просвітно-організаційну комісію:

М. Галушинський, В. Кучабський, голова секретар

Прийнято до відома й одобрено.

У Львові, дня 11. лютого 1921 р.

За Краєвий Ювілейний Комітет для святкування 60-літньої річниці смерті Тараса Шевченка:

Д-р В. Бачинський, Д-р Ст. Біляк, голова секретар.

*) Жертви тому так низькі, щоби на думку ініціатора всенародньої збірки през. Юліана Романчука взяли в ній участь всі одиниці українського народу і щоби ніхто не міг оправдати себе неможливою висотою жертви.

По Україні і про Україну.

Всеукраїнська Національна Рада.

Кореспонденційне бюро „Орієнт“ подає комунікат про пленарне засідання Всеукраїнської Національної Ради з п'ятниці 11. ц. м., на якому вирішено цілий ряд питань, які очеркують сучасне положення української справи в Європі.

На основі реферату соц. федераліста Лотоцького, члена комісії для справ української республіки, ухвалено резолюцію, в якій очеркнено правно державне становище української території.

Слідуюча резолюція відноситься до теперішньої міжнародної ситуації. Головні її вини носять західно-європейські держави і їх хибне політичне заложення. Не полагоджено національного питання на сході, внаслідок чого загрожуює Європі вибух нової війни. Далеко стверджує Національна Рада, що до теперішніх змагань і спроб відбудування всеросійської імперії в давніх межах, при допомозі контрреволюційних генералів, є ярким порушенням принципу самоозначення народів.

Чергова резолюція очеркує становище Національної Ради супроти торговельних договорів, які ведуться тепер поміж коаліцією а Росією і протестує проти висовування так зв. радянсько-українського уряду в Харкові, як псевдо офіційної репрезентації України. Національна Рада висловлює надію, що після визнання інших окраїнних держав центральною Росією, відискає свою політичну незалежність і Україна.

В тім дусі видала Всеукраїнська Національна Рада відозву до українського народу, в якій взиває до напруження усіх сил в цілі зrealізування тих постулатів.

Фермент в „Раді Республіки“.

На засіданні „Ради Республіки“ в Тарнові дня 15. ц. м. багато промовців дуже остро виступало проти „акusherа українського лиха“ п. Андрія Лівницького. Загал член в „Ради Республіки“ аж з нашого часопису довідався про різні справки п. Лівницького, розкриті в листі сенатора Шелухина до Головного Отамана. Це й є причиною ферменту. Дуже цікаво було довідатися членам „Ради Республіки“, що визнання української радянської делегації відбулося за згодою і порозумінням теперішнього прем'єра У. Н. Р. п. Андрія Лівницького. Ходять чутки, що відставка Лівницького недалеко.

Краєвий зїзд українського народнього учительства.

Дня 13. лютого ц. р. відбувся у Львові в кімнатах Товариства „Воля“ зїзд відпоручників окружних відділів Товариства „Взаїмна Поміч українського народнього учительства“. Прибуло понад 200 учителів і учительок з усіх майже повітів Східної і деяких повітів Західної Галичини.

Наради зїзду отворив голова Товариства п. Стронський і покликав на секретарів п. Великановича і п. Пашкевича. П. Великанович відчитав привіт від Ради Тов. „Просвіта“ у Ковлі.

Привіти зїздови зложили: п. д-р Баран від „Народнього Комітету“; п. Галушинський від Краєвого Ювілейного Комітету для святкування 60-літнього ювілею Шевченка і від „Учительської Громади“; п. редактор Федорців іменем незалежної української преси; п. д-р Л. Ганкевич від с.-д. партії; п. Кушнір від професіонального Союзу і п. Буцманюк від „Рідної Школи“. Крім згаданих були присутні як гості пп. д-р Макарушка, інспектор шкіл Педагогічного Товариства і д-р Володимир Бачинський.

Реферат про теперішній стан українського народнього учительства і шкільництва виголосив дир. Тов. п. Іван Лівницький.

Головним джерелом всіх насильств, поповнених на українським народі і шкільництві, це проклятої пам'яті обіжник Шк. Кр. Ради з 31. мая 1919 року ч. 143 пр. Вже в пропам'ятному письмі, яке Товариство „Взаїмна Поміч українського народнього учительства“ вручило Президії Ш. К. Р. на руки делегата п. Со-

біньського українське, домагалося учительство внесення всіх виняткових постанов обіжника Ш. К. Р. з дня 31. мая 1919 р. ч. 143 пр., зродженого в атмосфері оружної боротьби під психічним діланням найострійших національно-політичних пристрастей.

Домагання організації українського учительства, порушені в резолюціях чотирьох меморіалів і сімох рефератів, вручених президії Ш. К. Р. на руки делегата п. Собінського в днях: 21/II, 4/III, 8/III, 27/III, 3/IV, 25/V, 8/VII, 26 VIII, 4/IX, 13/X, 20/XI 1919 і 8/II 1921 року, зміряли до видання заряджень Шк. Кр. Ради, які усунули би надужиття, що випливають з факту існування названого, два рази ревідованого, однак в змісті незміненого розпорядку, не принесли позитивних наслідків, бо засадничо не виконано ні одного з вісьмох домагань, повторюваних і основно умотивованих в згаданих вже чотирьох меморіалах і сімох рефератах.

Привернення до служби і виплата платні деяких товаришів(-шок) протягаться вже більше року без подання їм доказів якоїсь провини на письмі. Товариство В. П. У. предклядало три до чотирьох рази справи тих товаришів(-шок) до полагодження Шк. Кр. Раді, та крім надії на користне полагодження, не осягнуто в їх справі нічого. Т. т. Посипанко з женою, Маланчук, Равлюк, Фуртак і багато ин. замість шукати иншого заняття, ждуть більше року на сповнення надій, яким кормить їх Шк. Кр. Рада. Які лихі наслідки викликає виживання з

дня на день полагодження справи, це знають добре ці, що такий стан спричинили.

Деяких товаришів (шок) справді регабілітовано, так не надається їм служби і платні, лишень кажеться їм шукати посади в інших округах.

Загально відомим є, що шкільні повітові влади не надають посад українському учительству. Трапиться часом, що десь там якась шкільна повітова влада прийме українського учителя (ку) до служби, є це лишень рідкі винятки. Так тт. Бернацька, Малець, Жулава, Савицька Евдокія, Красноперівна і багато ин. остаються далше без служби і платні, хоча їх регабілітація зовсім переведена. Яка отже користь з переведеної регабілітації? А робиться це лишень з провізоричним учительством, але також і зі сталими учителями, які мають за собою близько половину літ повної служби, напр. з т. Дмитром Фалендишом, сталим учителем в Тернопільщині, котрому Шк. Кр. Рада в дня 28. січня 1921 до числа 74/бр. б. 21. донесла, що порішила його регабілітацію, зачислила до групи „Б“, а о посаду може старатися в яким небудь шкільнім окрузі.

Деяких регабілітованих переносить на інші посади, через що наражується їх на цілковиту матеріальну руїну, бо шкільні влади роблять це в той спосіб, що надають ніби-то нову посаду, а не переносять, тож відмовляють коштів перенесення. Напр. т. Казанівський, котрого Шк. Кр. Рада письмом з дня 14/І. 1921 р. ч. 159/бр. б. повідомила, що він регабілітований, зачислений до групи „Б“ і надається йому посаду управителя школи в Селисках.

Вершком болю, який спричинює Шк. Кр. Рада регабілітованому українському учительству, це перенесення на Мазури. Шк. Кр. Рада письмом з дня 22/ХІІ. 1921 р. до ч. 4451/бр. б. доносить Шкільній Окружній Раді в Тарнобжегу, що т. Бундзяк не відноситься ворожо до польської народности, тож регабілітує його, зачислює до групи „Б“ і надає йому посаду в Грембові, тарнобжеського округа. Шкільній Кр. Раді відомим є, що т. Бундзяк є жонатий з учителькою, котра до нині нерегабілітована, без посади і платні. Вона не видає в тім напрямі жадного рішення, чим побільшає і так вже розпучливе положення т. Бундзяка. То само відноситься до т-ки Демчишинівної і б. ин.

Ціль цього ясна: знищити матеріально і морально українське учительство, позбавити українське шкільництво найкращих сил. (Д. б.)

анамени злочину з § 65а) зак. кар. Конфіскаату отже належить знести.

На промову д-ра Барана відповів прокуратор в окремій репліці, почім трибунал удався на нараду. По нараді проголосив радник Невядомскі вирок, що ним затверджується заряджені конфіскаати в цілости.

Ширіть щиро народний часопис „Український Вістник“

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ
в КОЛОМІЙ
уладжує дня 24 го лютого ц р.
В САЛИ НАСИ ЩАДНИЧОЇ

Одинокий Великий Равт.

Не маючи певности, що вислані поштою запрошення дійдуть — просимо всю Інтелігенцію Покуття вважатись запрошеними цією дорогою. 647-1-2

Росія на порозі великої війни.

Спомини Палеолоґа, бувшого французького посла в Петрограді.

Париське, відоме у цілому світі „La Revue des Deux Mondes“ публікує в своїому номері з 15. січня довгі спогади Палеолоґа, бувшого французького амбасадора в Петрограді „Про Росію підчас війни“. В цьому етюдї зустрічаються сторінки, які добре світлюють обставини, при котрих була обявлена війна 1914 р.

В ті дні, коли сотні тисяч людей, розкупували на розхват газети, товпами переходили від одної редакції до другої, щоб дізнатися чогось нового про наближучеся тоді страхіття, в кабінетах міністерств і петроградських посольств відбувалися різні дипломатичні розмови і дискусії.

Ось одна з них, занотована Палеолоґом під датою 24. липня 1914 р.

„В половині першої Сазонов і Боченен (англ. посол) прибули до мене, щоби обміркувати становище. Наша розмова, перервана сніданком, продовжувалася зараз же далі. Базуючись на тостах, піднесених царем і президентом (Пуанкаре), на заявах обох міністрів закордонних справ і накінець на ноті агентства Гаваса, я не затримуючись заявив необхідність твердої політики.“

— АЛЕЖ, як що ця політика поведе нас до війни... — сказав Сазонов.

— Вона поведе нас до війни, як що германські держави вже в сей час вирішили пустити в рух силу, щоби закріпити за собою гегемонію на Сході. Твердість не виключає примирення. Але ще потрібно, щоби противник згодився вести розмову і шукати згоди. Ви знаєте мої персональні думки про заміри Німеччини Австрійський ультимат мені здається початком небезпечної кризи, котру я передбачав з давнього часу. З сегодняшнього дня ми повинні допустити, що війна може загорітись з менту на мент. Тому ця перспектива мусить заправляти всією нашою дипломатичною акцією.

Боченену здається, що його уряд бажав би залишитись нейтральним; він побоюється, щоби Франція й Росія не були роздавлені потрійним союзом.

Сазонов йому замічає:

— В сучасних обставинах нейтральність Англії рівнозначна із самогубством.

— Ви не знаєте наших сучасних правителів, відповідає йому сумно сер Жорж... О, якби на чолі у влади була консервативна партія, я певний, що вона зрозуміла б те, що національний інтерес нам наказує з такою певністю.

Я назираю на рішучу ролю, яку Англія може зіграти, щоби притушити войовничу полумінь Німеччини. Я нагадую ту думку, котру цар Микола повідав мені чотири дні тому назад: „Хіба що цілком збожеволіє, а інакше Німеччина ніколи не осмілиться атакувати об'єднаних Росію, Францію і Англію. Тому дуже треба пильнувати, щоби англійський уряд затив себе на користь нашої справи, котра є справою миру“. Сазонов горяче промовляв в томуж напрямку.

Троха пізніше Палеолоґ знов мав розмову з Сазоновим, який тільки ще перед тим в підвишеному тоні дискутував з графом Пурталесом, послом Німеччини.

— Знаєте, що він осмілився сказати, — заявив мені Сазонов. — Він мене пострікав, мене і всіх Росіян, що ми не любимо Австрії і маємо совіть бентежити останні роки шановного старика, австрійського монарха. Я відповів: „То правда, Австрії ми не любимо.. А защо нам її любити? Нам вона ніколи нічого иншого окрім злочину не зробила. А що до поважаного імператора як що він має ще свою корону на голові, то тільки завдяки нам. Пригадайте, як він нам посвідчив свою поляку в 1855, в 1878, в 1908... Нас пострікали тим, що ми не любимо Австрії, ні, це вже дійсно, занадто.“

— Все це доста гидко, п. міністре Як що розмови між Петроградом і Берліном будуть продовжуватись в такому

роді, їх незадовго вистане. В короткому часі ми побачимо імператора Вільгельма, як він підійметься в своїй блискучій зброї. Ради Творця, збережіть спокій, вичерпайте всі засоби згоди. Не забувайте, що мій уряд — уряд публічної опінії, і що він не може вас підтримати енергично, як тільки при умові мати за собою опінію. Потім, рахуйтеся з англійською опінією.

— Я зроблю все можливе, щоби уникнути війни. Алеж, як і ви, я дуже схвилюваний тим оборотом, який взяла справа.

— Чи я можу запевнити мій уряд, що ви не зробили яких би то не було наказів відносно військових заходів.

— Ніяких, запевняю. Ми тільки вирішили повернути таємно 80 мільонів рублів, котрі знаходились в німецьких банках.

Пізніше, 28. липня 1914 р. Палеолоґ мав таку розмову з німецьким послом графом Пурталесом.

В три години після полудня я пішов в міністерство закордонних справ. Боченен розмовляв з Сазоновим в його кабінеті.

Німецький посол чекає своєї черги на прийом. Я підходжу прямо до його: „А що, як вирішили ви, накінець, утихомирити вашого союзника? Ви одні можете заставити Австрію зрозуміти мудру пораду. — Він зараз же міні запомічає з хрипкою в голосі:“

— Це треба, щоби тут заспокоїлись і перестали підбивати Сербію:“

— Честю вас запевняю, що російський уряд цілком спокійний і готовий на всяку згоду. Але не домагайтесь від нього залишити Сербію на погильбі. Цього домагаєсь у нього значить домагатись неможливого.

Він кидає мені сухим тоном:

— Ми не можемо покинути нашого союзника...“

— Дозвольте мені, колега, розмовляти з вами вільно. Час доста тяжкий і я гадаю, що треба обявитись по щирости. Якщо за день, найбільш за два дні, конфлікт австро-єрбський не буде притушений, послідує війна, світова війна, катастрофа, якої ще світ не бачив. Але цієї страшної біди ще можна уникнути, бо російський уряд бажает миру, англійський також. Ваш уряд заявляє, що теж бажает миру.

На цих словах Пурталес проривається:

— Так, справедливо, призиваю Бога свідком: Німеччина бажает миру. Вже сорок три роки, як ми зберігаємо мир в Європі. На протязі сорока трьох років нашою честю було не злоупотребляти з нашою силою. І от, тепер, нас же обвинувачують в бажанню розпочати війну... Історія докаже, що ми маємо за собою право і що нашій совісти ні в чому себе пострікати.

— Виходить, що ми вже знаходимося на тій точці, що потрібний суд історії. Немає, значить більше ніяких надій?

Пурталес так сильно схвилюваний, що не може говорити. Руки дрюжать, очі покриваються сльозами. Тримтячи від гніву, він повторює:

— Ми не можемо залишити, ми не залишимо, нашого союзника.. Ні, ми його не залишимо...“

На цих словах в кабінеті Сазонова виходить англійський посол. Пурталес кидається туди з озлобленим лицем, не подаючи навіть по дорозі руки Боченену.

— В якому він стані? — Каже мені сер Жорж... Становище ще погіршало... Я не сумніваюся, що Росія піде до кінця; She is thoroughly in earnest. Тільки, що я молив Сазонова не згоджуватись ні на яку військову міру, котру Німеччина могла б пояснити як провокацію. Треба виставити німецькому урядови всю відповідальність і ініціативу за ата-

Конфіскаата „Українського Вістника“ перед судом.

В наслідок внесеного спротиву проти конфіскаати ч. 2. „Укр. Вістника“ за передовицю „З недолі української преси“ (в цілости) і ч. 5. „Укр. Вістника“ за кінцевий уступ передовиці „Східна Галичина“ і кількох речень статті „З тернистого шляху укр. народ. учительства“ відбулася дня 12. ц. м. явна розправа перед судом окружним карним у Львові. В склад трибуналу входили окружні судді: Невядомскі як председатель і Маєр та д-р Соха як вотанти. Державну прокураторію заступав прокуратор Кучинський, а редакцію адвокат д-р Степан Баран. По відчитанню сконфіскованих уступів забрав голос прокуратор Кучинський і в близько одногодинній промові доказував потребу і стійність зарядженої конфіскаати, виходячи зі становища, що постановою § 65 а) зак. кар. має тут повне примінення і для того при кінці поставив внесення на затвердження конфіскаати.

Заступник редакції адвокат д-р Баран навівши постанову § 65 а) зак. кар. (злочин нарушения публічного спокою), котра звучить: „Злочину нарушения публічного спокою стається винуватим той, хто публічно або перед більшим числом людей, або друком, в поширюваних письмах або в образних представленнях: а) старається підбурити до погорди або ненависти проти особи цісаря, проти одноцільного звязку цісарства, проти форми правління або державної адміністрації“ — доказував в одногодинній промові повного браку ества каригідного діланія в сконфіскованих уступах. Розібравши подрібно з юридичного боку постанови згаданого параграфу в пристосуванні до сконфіскованих уступів і користаючи з того, що і прокуратор у своїх виводах запускався на поле державне і політичне, д-р Баран дав оцінку сучасного міжнародного становища Східної Галичини у відношенню до польської держави в наслідок змагань української людности, що творить абсолютну більшість населення цього краю.

Українська

незалежна преса все визнавала і визнає державну самостійність і незалежність Польщі на польських землях і з повагою відносилася до цієї справи. Так само наведення фактів надужить і промахів сучасної східно-галицької адміністрації супроти українського населення й чисто річева критика не є ще підбурюванням до погорди або ненависти проти форми правління або державної адміністрації — а тим самим нема зовсім

ку. Англійська опінія не допустить думки взяти участь у війні, якщо без всякого сумніву агресія не буде з боку Німеччини... Будьте ласкаві, розмовляйте в тому напрямку з Сазоновим.

— Я з ним тільки так і розмовляю. В цей момент приходить австрійський посол. Він поблід. Холодок, котрим він нас окудує цілком різниться від постійної і куртуазної присучої йому ласкавости.

— Чи отримали Ви з Відня, питаю

я його, кращі новини? Можете ви нас трохи заспокоїти?

— Ні, я не знаю нічого нового...

Машина котиться.

Не бажаючи нічого більш пояснити, він повторює свою апокаліптичну метафору:

— Машина котиться.

Париж, січень 1921 р.

Переклав Ф. Савченко.

Перед польським судом.

Розправа проти д-ра Петра Петрушевича.

(Далі.)

Друга група свідків, це жіноцтво, та лише то, що належало до комітету польських панів.

Вони виімагинували собі, що ціла сила д-ра П. лежала в золотім ковчезі і відзнаках підполковника. З тої причини він мав таку силу, що міг переміняти воду в вино, камінь в хліб, лахміття в білля, міг приказувати, а всі мусіли його слухати, і колиб лише був хотів, міг би косачівський табір переміняти в ельдорадо в елізейські ниви, в магомеданський рай. Але він навмисне, злосливо не робив цих чудес, бо хотів виморити Поляків на Косачеві, через те став „косачівським катом“.

Я не дивуюся такій льогіці, бо вони жінки, руковоляться чуттям, особливо, коли в тім переконанні підтримують їх такі досвідчені люди як д-р Мілескі, Гартфельдер і ще де хто. Вони були їх устами і вухом. Та висока ранга д-ра П. була ілюзією. Про це говорять два фахові д-р Ханя і д-р Паульо. Вони признали, що в українській армії сбовязували австрійські приписи, а після того д-р П. не мав ніякої езекутиви. Він був референтом санітарним, міг ставити внесення до команди, яких можна було команді не увляднити, а наслідок був лише той, що відповідальність пересувалася з шефа санітарного на команданта. Пані з комітету задивившись на золотий ковчез д-ра Петр. цих приписів не знали, але вони відчували інстинктивно, що такий припис є, бо з своїми дезінтератами зверталися не до д-ра П., лише до команди міста або округу, а ніхто не сказав, щоб д-р П. в поведінню був нечемний, або відмовив ко мусь те, що міг зробити.

У жінок переважає чуття над розумом і льогікою. Вони вірять, що те, що другі говорять є правдою, подають і передають це далі, як свої власні помічення. Шукали за виновником Косачева, то коли їм хтось вказав на д-ра П., то нехай д-р П. буде жертвеним козлом, як не найдено иншого. У жінках велику роллю грає фантазія. От нпр. панна Матчинська знайшла в шпиталі 22 пак повних білля, вона все те переглядала. А ми всі знаємо, що переглянути 22 паки і перерахувати білля, на це треба багато часу, а вона його тоді не мала. Вона бачила, що д-р П. вивозив білля фірами зі шпиталю, а це показалося також незравдою. Вона любить декоративні вистави. От з цими фотографіями: говориться, що фотографовано інтернованих кілька разів, а показалося, що йно раз. Панна Матчинська вибрала з поміж реконвалесцентів кільканайцять наймізерніших, відфотографовано, а їх самих продуковано Румунам. На цю тему було в Коломиї свого часу багато насмішок.

П. Бакай говорила, що бачила одного інтернованого в домовині як ще дихав. Ми дуже добре знаємо, що на очах чутливих людей дихають трупи, як вже розкладаються.

Лішачка мені до обговорення зізнає ще трьох свідків на останку переслуханих. Назву їх свідками резервовими. Називаю їх так тому, бо один з них виговорився тут, що знав на два дні передтим, заки трибунал допустив їх до свідочтва, що буде покликаний з товаришами. Значить, що коли фронт перервався, треба пхнути там резерву, але ця резерва була за слаба, щоб зміцнити позицію.

Не хочу твердити, щоб ті свідки зізнали свідому неправду. Вистане підкреслити деякі переборшені місця з їхніх депозицій, а тоді пп. судді придуть до переконання, що ті зізнання трактувати не можна поважно.

От найвищий ростом п. Рупіньскі говорив, що тоді як він купався, було на дворі 15° температури. Комната, де роздягалися, була неопалювана, з повибиваними вікнами. Значить, що і тут було не

більше як — 15°, а він там перестояв голий 6 годин. І не замерз?

Другий менчий ростом Августиньскі не зізнавав так гостро. Він аж по двох неділях занедужав на запелення лехних.

Третій ростом найменчий свідок показався просто дитиною. Я констатую, що гострота зізнань цих свідків стає в простій пропорції з їх ростом. Свідок Рупіньскі сказав між иншим, що д-ра Ханя і інші дигнітарі укр. брали у інтернованих за звільнюванне з Косачева хабарі і ділилися з д-р. П. Що до д-р П. то це калюмнія, котра однак не може його досягнути, бо ніхто з інтернованих не казав, що д-р П. брав що не будь за звільнюванне. Що з тим фактом зробить д-р Ханя, не моя річ. Що до хабарництва то це воєнна язва, так як тиф, холера. Коли бересь хабарі від хабарника, то це лише свинство, колиб хабарі брав лікар від бідного інтернованого за те, що хоче освободитися з біли, то це був би злочин гірший від крадіжки.

Обговорім тепер відносини на Косачеві. Не можна заперечити, що вони були лихі. Не було палива, подостатком поживи, ліків, одягів, білля. Інтерновані називають Косачів дантейським пеклом. Після св. Письма пекло є чимсь найгіршим. З чимже би порівнати табори полонених в Микулінях, Тернопілі в Пикулічах, Дембю, Берестю і т. и. Отож Косачева з пеклом рівнати не можна. Що інтернованим він був страшний, я не дивуюся, бо їх вирвано з кращих обставин життя.

Барак на Косачеві будувала Австрія для війська. Ще в жовтні 1918 р стояв там доповняючий баталіон 24 пп. Значить, що вони були призначені на зимівля. Колиж ті бараки були добрі для австрійських жовнірів, то могли бути добрі і для інтернованих. Після зізнань інтернованих в декотрих бараках було харно, де самі інтерновані про харність дбали. Команда в Коломиї не могла передбачити, що таку силу народа там назвоятъ.

Для інтернованих і полонених були приписані рації поживи, менші чим для українських жовнірів, але з того самого запасу. Поживу видавано у військових магазинах, на консигнації. Харчі привозено до бараків і тут важено, чи вага згідна з консигнацією. Відтак передавано їх до кухні, де кухарями були самі інтерновані, значить, що по дорозі до бараків ті харчі не пропадали. Колиб слідство було поведено в инший бік, а не лише на шефа санітарного, може би були знайшли того кота, що зів сало. Але при розправі ми не бачили ніодного кухара, що там варив. А було досить часу, щоб їх вишукати. Ця пожива, яку достарчало для табору військо і комітет могла була вистарчити. Та видно, що там десь діялися чудеса не помножування, а поменшвання.

Інтерновані і полонені лежали на голих дошках. Але так само лежали і українські жовніри, бо ні соломи, ні гнблівко не можна було роздобути, не було чим привезти.

Не було в бараках світла. Але там комітет достарчував лямпи, котрі самі інтерновані через неувагу товкли.

Не було опалу, але не було його усюди, навіть по шпиталю і по канцеляріях. Др. Кобринський змалював досадно, що навіть ті коні, якими возили хорих з шпиталю переходового на залізницю, з ніг падали. Але такі якийсь опал на Косачів давали і коли заходили випадки відморозження, то більше задля браку обуви чим зимна. Св. Чухновскі сказав, що в його баракі ніхто не відморозив ніг.

(Далі буде.)

Присилайте передплату на місяць Март!

Дописи з краю.

Чортків.

В середу, 9. лютого 1921, вночі зробили польські жандарми облаву в селі Берді (Чортків Старий) на польських рекрутів, та забрали до десяти наших хлопців.

Острів.

від тов. „Бесіда“ з доходу з вечерниць	4.000 М.
із збірки на юкста	2.398 „
„ в Путорици	1.000 „
„ в Нисмичах	901 „
разом	8.299 М.

В січні 1921 р. загбстві дб нас п. Стадник зі своєю трупою, яка відіграла: „Чорт жінка“, „Наталка Полтавка“ і „Жидівка Вихрестка“ а хоч не було ніякої реклами, салю „Сокола“ виповнила тутешна місцева інтелігенція і міщанство по береги, даючи доказ високого заінтересування народнім театром.

Дня 11. лютого 1921 р. помер д-р Коцовський, директор тут. учительського семинара наслідком пораження, коли дізнався про смерть свого одинокого сина, котрий впав жертвою тифу на Україні як санітарний шеф 2. Гал. Корп.

На днях повернуло чимало наших старшин з Тухолі, але стрінула їх дня 7. лютого ц. р. немила пригода в Сокалі, бо як раз в тім дни зарядила жандармерія облаву за втікачами з таборів інтернованих — піймано звиш 100 молодців, але по провірненню легітимації вилашено всіх на волю, крім п. Осмака і одного селянина, котрі прибули на ярмарок їх відставлено до Пикулич.

В тім самім дни, бо 7. лютого 1921, згинув від револьверової кулі один з найсвідоміших наших селян з Зубкова, А. Чоп, який недавно повернув з Америки, та осиротив жінку і 7 дрібних діточок.

Наочний свідок, Поляк, оповідає про це так:

Бл. п. Чоп вертав зі Сокаля та переганяв своїми кіньми инших. Коли зачпив о другий віз, задержав коні. В тій хвилі зявився командант постерунку з Торка та почав ляяти Чона, сей однак відповів на кожде зневажливе слово під адресою п. команданта, який сим подражненим добув револьвера і почав ним бити куди попало; в сій хвилі Чоп зігнувся над орчиком і впав. Тоді кинувся на него жандарм. Бл. п. Чоп, як сильніший, видіста ся на верх і взяв жандарма під себе. В тій хвилі впав стріл, а куля перейшла поміж ноги свідка. Цей хотів вирвати револьвер, одначе в сій хвилі впав другий стріл і бл. п. Чоп упав трупом, поцілений в чоло. Трупа відвезли до шпиталю до Сокаля.

Цікаве тільки і незрозуміле, що убийник ходить свобідно досі неарештований.

На конець слід згадати і про тутешну гімназію, в якій більш чим половиною дітей Українців, та досі нема катихета і діти остають без науки релігії.

Не можна вкінці і поминути сего, що тут власти сильно розвинули акцію збирання фондів на шлеський плебісцит і то від Українців. І так кількох урядників зібралося і ухвалили стягати від всіх урядників без релігії народности і віроісповідання по 500 і 200 М залежно від ранги, та у виконанню усього рішення стягнуто проти велі від Українців „дар“ на плебісцит. Від селян стягають по 10 М від морга — і то без огляду, не знати тільки на якій основі заводять ці нові податки? — Сокальчан.

Станиславів.

Станиславівщина по тяжким ударі для народнього життя, яким були події з мая 1919 р. починає поволи рухатись. Першим актом відруху горожанства було заснування Українського Горожанського Комітету в Станиславові. Цей мав дуже трудну задачу, бо мусів ратувати і удержувати в першій мірі кілька тисяч українських службовиків неприятих до служби, а надто опікуватись інтернованими і полоненими і те не лишень з станиславівського округу, але з цілої східної части краю, почавши від Ходорова. Прийшлося це дуже тяжко і скрутно, бо помочи не було нізвідки, а удержання, що перше, як здавалося, мало тревати кілька місяців, потрвало майже два роки, а й сьогодні осталося до двіста родин неприятих до служби.

Другою ін-ституцією, що скоро зачала нове життя, є „Рідна Школа“. Вона удержує дві народні школи, приватний учительський мужеський семинар, віділову школу і дівочу гімназію. СС. Василіянки удержують надто приватний дівочий семинар і школу вправ.

За тим пішли інші товариства. Відновила своє життя „Українська Бесіда“, діставши гарний льокаль з великою салею в „Народнім Домі“, в якій дає приміщення ріжним иным товариствам, а також рухливому „Боянові“ з його драматичним „Кружком і дитчим „Бояном“.

Сокаль.

В марті 1920 року у Сокалі члени оснувателі внесли прохання до тут. староста о дозвіл заснування Українського Горожанського Комітету.

Староство відмовило, а на внесений сейчас рекурс від року очікують даремно оснувателі рішення Намісництва.

В грудні 1920 р. внесено вдруге прохання о дозвіл оснування Горожанського Комітету, тим разом на статутах, одначе й тим разом годі діждатися рішення. Може У. Г. К. у Львові постарався би рушити цю справу з мертвої точки?!

Тутешна інтелігенція, згуртована в тов. „Бесіда“, устроїла 9. січня 1921 р. вечерниць музикально-вокальні, які випали чудово, хоча проби мусіли відбуватися в приватних домах, бо одинокий льокаль, де містилися всі тут. товариства занято на приміщення військової жандармерії. Мимо сих перепон т. є. браку хати тутешне громадянство не спить, бо оснувався комітет „Рідної Школи“, який широко занявся збиранням жертв для „Рідної Школи“, наслідком якого „Рідна Школа“ одержала:

Не відновило свого життя ще Тов. Наукових Викладів ім. П. Могили, бо старство не дало дозволу на серію зголошених ним відчитів.

Мішанське товариство „Українська Хата“ згуртувало тепер в собі наше міщанство. Заложено мішанський хор, драматичний кружок, школу танців, серію популярних викладів. Одним словом тут життя йде. „Сокіл“, що має свій будинок з великою салею, досі ще не дає знаку життя. Можливе, що новому віділові владяться серед теперішніх тяжких обставин і це товариство повернути до життя. Наші фінансові інституції розвиваються правильно. „Кредит звязковий“, як і „Мішанська Каса“ мають свої власні реальності, які тепер представляють велику вартість.

Повітове товариство торговельне кооперативне „Злука“ зросло на велику і поважну торговельну фірму. В останніх часах заснувалася столярська спілка, що розвивається тепер дуже гарно, згуртувавши і давши роботу всім нашим місцевим столярам. Добрий примір не став безуспішним, бо при ній організується вже й спілка стріляків. Також і наші шевці гуртуються в спілку, а на перепоні їм лише се, що в Станиславові не можуть дістати льокалю на ведення великого шевського підприємства.

З давніх бурс перестали існувати бурса Педагогічного тов., дівоча бурса і бурса промислова, поприлявши нерозважно свої набути перед війною реальності. В Станиславові маємо тепер лише селянську бурсу в великій власній камениці при вулиці Липовій, а відібрана з москвофільських рук бурса св. Ніколая не отворила ще по війні свого інтернату, хоч має дві великі камениці при перворядній вулиці в Станиславові. Давне кредиторське стоварищення „Народний Дім“ вернуло до життя головною заходом залізничників і набуло на власність каменицю і велику площу побіч залізничного двірця.

Одно є в нашій окрузі не так, як треба. Села сплять, не мають ніякої організації. Читальні Просвіти, Кружки Сільського Господаря, Соколи, Січи існують лише на папері. Старастається побудити їх до нового життя філія „Просвіти“, що під проводом д-ра Янівича відновила свою діяльність.

Тепер Станиславщина ладиться до святя обходу 60-тих роковин смерті Т. Шевченка. Свято цього генія, що збудив цілу Україну до життя, може збудити і наш повіт до праці над собою і для себе і буде початком життя там, де тепер майже все спить, себто на селі.

Ю. Е. О.

Немирів.

Якраз минуло два місяці від хвилі, коли в нашому містечку віджило українське просвітно-культурне життя, котре через воєне лихоліття — від 1914 р. — було завмерло майже зовсім, головною через руїну немирівської читальні „Просвіти“, що її постигла в часі інвазії. Немирівська читальня, котра своє існування і розвиток завдячує невтомній праці о. Івана Кипріяна, що зараз силою знаних обставин зневолений пробувати на чужині, має свій власний, великий, мурований дім. Війна знищила його дуже. Військові частини, що перейшли через Немирів, не тільки знищили читальний дім, але розграбили основно все движиме майно читальні, котрої страхи обчислено на двадцять тисяч корон передвоєнної австр. валюти. Та немирівські Українці, не жалюючи ні праці ні

коштів, видвинули несподівано скоро свою читальню в руїни і занепаду. Дуже багато причинилося до цього поширення національної свідомості і розуміння потреб українського життя в усіх його напрямках набути головно в двох останніх роках.

Ще 5. грудня 1920 відбулися загальні збори членів читальні і вибрали новий відділ, до котрого війшли: Любомир Охримович, як голова, Василь Калішніський, як заступник голови і господар, Петро Осмак, як касієр, Володимир Смокоровський, як секретар. Анлої Березак, як бібліотекар, Володимир Кипріян і Михайло Голіян, як заступники віділових. Новий відділ найшовся зразу в дуже скрутнім положенню: читальня зруйнована, а в читальній касі всего 60 корон готівки. Та віділови і члени постановили за всяку ціну читальню відновити. Наче на знак магічної палочки, без принуки і шуму, посипались жертви на відбудову читальні. В короткому часі немирівські міщане, мимо своєї незацікавленості, зложили понад дванадцять тисяч марок і читальню поставили на ноги. Хто не міг причинитися грошми, жертвував матеріяли та працю коло відбудови. Не минув оден місяць, як читальня знов запишалася, а в ній закипіло нове, оживлене життя.

Зараз числить читальня 123 членів з місячною вкладкою по 10 мар., як було ухвалено загальними зборами, передплачує „Український Голос“ і „Вперед“, „Український Вісник“ одержує даром від Голови. Відділ збирається що тижня на засідання і зараз заходиться відновити читальню бібліотеку, та розпочати негайно ряд викладів з українознавства і других галузей науки, до чого покликано вже з поміж членів відповідних прелегентів. Крім цього, як чергову справу, винесено оснування, зглядно відновлення крамниці і повітового кредитового товариства. Для оснування „Окружного Українського Горожанського Комітету“ в Немирові, внесли члени оснувателі ще в грудні 1920 р. подання зі статутами до намісництва і очікують досі нетерпеливо затвердження.

До оживлення життя багато причиняються аматорські театральні вистави, що відбуваються у великій, відновленій театральній салі читальні. Вже 19. грудня 1920 р. відбулась „Гостина св. Миколая“, а 19. січня п. р. відіграли аматори Старицького „Ой не ходи Грицю, та на вечерниці“, що повторено 30. січня п. р. І хоч приготування до вистави відбувались рівночасно з горячковими роботами відбудови театральної салі, то мимо втоми відіграно Гриця досить добре. Оба представлення принесли тринадцять тисяч марок доходу. Дня 6. лютого ц. р. гостили в Немирові зі своєю тамбурою аматори яворівської читальні „Просвіти“ і відіграли в немирівській читальні „Наталку Полтавку“ Котляревського, після чого дали вокально-музичний концерт. Дохід (вісім тисяч мар.) призначений для української гімназії в Яворові. Годиться зазначити, що аматори грали так знаменито, що весь час публіка була під враженням, що слухає і бачить артистів заводного театру.

Ось так, завдяки відновленню читальні „Просвіти“, пробудилося, після довгого застою, в нужденному і війною до краю знищеному Немирові нове українське життя, повне пожертвування, запалу і надії на кращу долю обездоленої і розшатованої Вітчизни.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

РІЖНІ ВІСТІ.

Польща, Чехія і Східна Галичина.

Варшавський „Наруд“ пригадує можливість польсько-чеського порозуміння пише між иншим:

„В усіх питаннях, які відносяться до Крпатської України і Східної Галичини, Чехи ведуть супроти нас дуже підозрілу або прямо ворожу гру. Не можемо погодитися за коридором, який jure caduco вишакрували собі Чехи для евентуального получения з Росією, а яким відділяють нас від Угорщини. Останніми часами чули ми нераз, що Чехи ведуть проти нас інтриги в справі Східної Галичини. Їх територію є галицької околиці і місцеве українське населення, яке чеські агенти підбурюють проти Польщі (?) і підсовують йому якісь інші перспективи. Супроти того, що справа Східної Галичини іще не вирішена, дефінітивно не можна легковажити чеських інтриг.“

Плебїцит на Литві.

З Женеві доносять, що контрольна

комісія небаром усталить дату плебїциту на Литві. Домагання Желіговського не присилати міжнародні відділи відкинута.

На передодні мира.

Московське радіо подає, що головною метою польського уряду є підготування тривалого мира і запевняє, що можна очікувати його в найблизших днях.

Наради Венізелоса з Бріаном.

З Парижа доносять, що Бріан і Венізелос мали нині рано спільні наради.

Кабінетна криза в Португалії.

Авас доносить з Лісбони: Кабінет подався до димісії.

Хто винен?

„Роста“ приносить статтю совітської „Правди“, в якій вевняється, що переговори в Ризі проволікається з вини

польської делегації. Останки російської білої гвардії скитаються по Парижі і Варшаві бажують нової війни з совітською Росією, яка бажает мира, але не видасть себе в руки Бріана і Пілсудского.

Чесько-польське зближення?

„Wiener-Mittagspost“ доносить з Женеві, що Пілсудські, будучи в Парижі, підчеркнув становище Чехо-Словаччини, яке спливає рухи польських військ і домагався відтягнення польської армії бою на одному фронті. Французський уряд заняв прихильне становище супроти Польщі, про що повідомив Бенеша. Бенеш згодився на відбуття в марті офіційної конференції з польським міністром Сапією на тему польсько-чеського порозуміння проти совітської Росії. Бенеш побоюється порозуміння Польщі, Румунії та Угорщини.

ТЕЛЕГРАМИ П. А. Т.

Конституанта Дал. Сходу.

Москва. Нині отворено конституанту для Далекого Сходу при участі 424 делегатів, головні мужиків.

Конференція Бріана з Бенешом.

Париж. Прем'єр Бріан конференцію в нині поп. з Бенешом, при чому вручив йому відзнаку Великого Хреста Почесної Легії.

Заперечення бунту моряків.

Москва. „Вестник“ заперечує чутки про бунт моряків в Кронштаді.

Англія усувається з Мезопотамії.

Науен. Радіо. Як доносять з Лондону, поставило англійське правительство забрати з Мезопотамії не лише війська але і цивільних урядників.

Карузо вмирає.

Н. Йорк. Райтер. Як зачувати Карузо є вмираючий. Нині рано заосмотрено його Н. Тайнами.

Пуанкаре през. сенату ком.

Париж. Комісія для загр. справ сенату вибрала Пуанкаре президентом.

А. Джордж і Керзен про положення.

Лондон. Райтер. На нинішньому засіданню палати громад Л. Джордж заявив, що конференція в Парижі не принесла ані змін закінчення версальського договору. Зате ріжниться париська конференція від попередньої тим, що

Боротьба зі страйком в Польщі.

Нічю з 14. на 15. ц. м. арештовано у Варшаві страйкуючих залізничників. Польський університет і... вільнодумність.

„Наруд“ доносить, що фільософічний відділ варшавського університету, запрощуючи до участі в ньому т. зв. почесних професорів, вичеркнув з їхнього числа проф. Бодвіна д' Куртеная, знаменитого польського лінгвіста і фільолога, завдяки його... вільнодумному світоглядю.

Польсько-угорський договір.

До Варшави наспів текст польсько-угорського компенсаційного договору, заключеного неподалово в Будапешті. Обіймає він спис товарів, вивожених з Польщі на Угорщину і на відворот. Посвідки видавати муть торговельні палати.

додучено річну рату, якої сума змінитиметься відповідно до розвитку німецького експорту. Лорд Керзон сконстатував, що загальне положення в Європі є тепер ліпше, як перед роком. Що до Росії заявив, що війна є неможливою народом, в котрим навязано торговельні зносини.

Фінляндія обсадила Печингу.

Гельсінгфорс. Фінляндські власти обсадили область Печинги, який недавно покинули Москвалі згідно з мировим договором в Дорпаді.

Америка за будовню воєнних кораблів.

Вашингтон. Палата репрезентатів по живій дискусії 124 голосами проти 30 відкинула внесення Брукса, який збиває палату, щоби не згодилася на ужиття половини суми предвидженої в бюджеті на 1921 р. на будовню воєнних кораблів перед скликанням міжнародної конференції для розоруження.

„Голодова адреса“ рос. робітників.

Прага. Ч. П. Б. з Копенгаги. З Гельсінгфорсу доносять, що між робітниками в Москві панує сильне зворушення. Робітники звернулись до совіт. правительства з т. зв. голодовою адресою, в якій домагаються безпроволочного зарплатювання робітників. Сов. правительство відповіло на цю адресу репресіями, відбираючи робітникам підписаним на адресі приділ харчів.

НОВИНКИ

— Vivat sequens! „Український Горожанський Комітет“ одержав від д-ра Ф. Евина 10.000 км і слідує писмо: „Пресвітлий Комітет. Призначаю широкі трохи засоромився, прочитавши, що за марних тисяч марок удостоївся титула члена-добродія Хв. Комітету. Та тричі на день паленію я з соромом, вичилюючи з часописа, що і тих „добродіїв“ начислили Ви досі аж деацять один чоловіка місто двох тисячок їх. А чейже се непохитка певність, що живучість народа і ідей пізнається по жертвенности для них і за них. А чейже жертви складані у Вас, сеж жертви передовсім для тих, що з пісню на устах „душу тіло ми положим“ пішли в лютий бій за найвище добро для Вітчизни; для вдів і сирот їх; для тих героїв-скитальців і героїв-мучеників, що не чорне від мук і туги визначене їх тіло, не білі їх кости, а сліди стіп їх нам цілуватиб... Приймайте до рідзвяних та новорічних желань для наших коханих Орлів залучену коляду. З високим поважанням д-р Евин“. — Коментарів не додаємо, вони зайві. Надіємось тільки, що цей голос матиме наслідників.

— На Домбе! Арештованого перед 6 неділями секретаря української соціал-демократії та співробітника „Вперед“, Івана Квасницю, стрінув справді соломонівий засуд: вислати Квасницю... на Домбе! І справді, дня 15. лютого привезено Квасницю під військовою ескортою до табору інтернованих на Домбе. Цікаве при тім це, що шеф галицької адміністрації д-р Галецькі, до якого звертався

з інтервенцією, заявив під словом честі, що він нічого не знає про справу Квасниці, та не знає хто і за що арештував його...

— З приводу смерті Антона Ячника. Помер внаслідок побоїв і знущань, яких дізнав за час арештовання. Помер виказавши перед судом повну свою невинність.

Розправа доказала, що не було там знущань Українців над Поляками, навпаки — що його цілком невинно побито і наслідком побоїв і знущань згинули українські робітники Ячник і Багрій. Розправа виказала царсько-російський спосіб фабрикування обвинувачень. Ті, що їм розправа виказала злочин фальшивого свідчення перед судом, ходять вільні, а ті що були невинні, згинули з причини ложного і видуманого доносу мученицькою смертю. Жандарм Бембенек, котрий визнавав яко свідок, що донос зробив на основі письменних зізнавань Лізона, що Лізона йому писав назвиска на картці, мимо ствердження Лізона і його родини, що він писати не вмів, є командантом постерунку жандармерії в Станиславові.

Безкарний і нагороджений Лізона, що своїми неправдивими і фантастичними зізнаннями наразив суд, прокураторію і поліційні влади на компромітацію, а невинних людей на смерть від побоїв, тепер нагороджений: став декретовим залізничним функціонером. І ще одно: Мимо сього, що є матолком, дістав відзначення „Orleta“. Дембровські, що сам відкликав свої зізнання, зложені в слідстві і сказав, що в слідстві за намовою визнавав ложно, ходить вільний. Суспільність наша відчула і зрозуміла ту кривду, яка сталась їй в особі невинних жертв Ячника і Багрія. Доказом цього співчуття і жертвенности для Ячника і його рідні, доказом цього величавий похорон. Але ворожнеча до бл. п. Антона Ячника не устає. Ті, що знущалися над ним за життя, перенесли свою неаисть на його родину і сироту. На кождім кроці ненависть. Навіть громадський уряд в Книгинині не хоче видати його жінці потріб-

цем в напрямі Заліщик; з нього часу нема про нього ніяких вістей. Хто може подати по ньому які небудь ближші відомості, проситься надіслати їх на руки Тита Заячківського, чл. чл. в Яблонові. 622-3-0

НАДІСЛАНЕ.

Подяка.

Впр. о. Пралатови Рабієви та всім Всч. Отцям, Високоповажаним П ву Бережанським і прочим Вп членам Українського Горожанського Комітету в Самборі, Всч. Учасникам хору та Всім, що взяли участь в похоронах нашого Найдорозшого і Найліпшого Батька, Брата і Швагра, складає отсним сердечну подяку 641-1-1 Родина Сілевських в Самборі.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

ІНСТРУКТОРА до хлопця виділових шкіл грядею сейчас. Даю удержання і платню після умови. О. Залужна в Городжеві п. Добруси. 643 1-1

КАНДИДАТ АДВОКАТУРИ з довголітньою практикою пошукує посади у адвоката від 1. цвітня 1921 р. Канцелярію може провадити самостійно. Зголошення з поданням умов проситься надсилати на адресу: „Посада“, посте рестанте Рава руська — за оказанням карти ідентичности ч. 1025/20. 591 1-2

СТАРША ОСОБА, що уміє добре варити і любити діти, потрібна сейчас. Зголошення М. Гравківський, вул. Польна ч. 47, партер, від год. 4-7. 642 1 3

ІНСТРУКТОРА пошукою до своїх дітей з II кл. гімн. і одної з IV народньої. Зголошення о. Гн. Щуровський, Турилче, п. в місці. 646 1-3

СТУДЕНТ ПОЛІТЕХНІКИ гряде лекції. Зголошення Городецька 131. (Зелівничий Дім) сходи VIII. партер, двері 113. 645-1-5

БРАВЕЦЬ пошукує челядників, Борислав-Бая, Осип Кушнір. 644-1-6

БУПЛЮ числа віденської „Волі“ том I, ч. 8; том II, числа: 1, 11, 12, 13; том III, числа: 3, 5, 6. Зголошення листівкою: Адм. „Укр. Вістника“ для Безбородька. 638-2-2

ДВА ПАНЧОКІ наважують переписку в цілях матримоніальних з Українцями, котрим можуть допомогти до укінчення студій, голоситися можуть також льокавтовані в віці від 28-48 л. Листи слати до Адм. „Укр. Вістник“ під Любомира і Любослава. 627-2-2

ОГОЛОШЕННЯ

Звичайні Загальні Збори

СТОВАРИШЕННЯ ГОСПОД. ТОРГОВ.

„ЗЛУКА“

ст. зареєстр. з обмеж. порукою в Станиславові,

відбудуться дня 28. лютого 1921 р. о год. 2. по полудні в кімнатах Т-ва „Українська Бесіда“ при вул. Голуковського ч. 29. I. пов. зі слідуєчим денним порядком:

- 1) Відчитання протоколу послідних Загальних Зборів.
2) Звіт Управи і Комісії контрольної за 1920 р.
3) Удільне абсолюторії.
4) Доповнюючий вибір членів Надзірної Ради і Уповн.
5) Розділ чистого зиску.
6) Внесення і запити.
638-1-1 НАДІРНА РАДА.

Другі

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ТОВАРИСТВА

„УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ПЕНАРНЯ“

відбудуться дня 20. лютого о годині 10. перед полуднем, в Товаристві „Воля“ при вул. Осолінських ч. 8. II. пов.

Коли о 10. годині не буде комплету, Збори відбудуться о 1 годину пізніше то є о 11. год. перед полуднем.

Денний порядок:

- 1) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
2) Звіт з діяльності,
3) Зміна статуту.
4) Удільне абсолюторії уступаючій Дирекції і Надзірній Раді.
5) Вибір Дирекції і Надзірної Ради,
6) Звіт Контрольної Комісії,
7) Внесення і запити.
639-1-2
За Дирекцією:
Проф. Яків Яцкевич. Добрянський Василь.

ІДУ НА ДНЯХ ДО ЮГОСЛАВІЇ через Тешин, Прагу, Відень, евентуально через Будапешт. Може полагодити орудки по дорозі за надгоро дою. Зголошуватися до адміністрації „У. В.“ під „Подорожній“. 348 2-2

АДВОКАТ

Д-р Володимир Бачинський

веде адвокатську канцелярію в Підгайцях. 464-0-15

Ще останніх 2 дні перед відїздом до Франції, предсказавши біжучі мирові події,

звїсний в цілій Европі професор оккультистичних наук, графології, френології та хіромантії

Е. Новоградський,

предсказує точно будучність, відкриває минушину. — Приймає ще два дні від 10-5 год., при вул. Синстуській ч. 4. Деленданс „С’ту“ комната ч. 38/II. 523-6-6

ПОЗІР! ПОЗІР! П. Т. Господарі і мезьники!

Шлиї, нашильники, кантарі, ліни, ливви, паси, гурти власного виробу з найліпшого чистого прядлива по найнищих цінах достарчує

ПОВОРОЗНИЧА МАЙСТЕРНЯ

СЕЛЯНСЬКОЇ МЕХАНІЧНОЇ ТКАЛЬНІ „ПОЛОТНО“.

спілки з обмеженою порукою у Львові канцелярія на ул. Зіморівича 20, бюро фабрики Городецька 95. Там також приймається до переїрки коноплі і лен або за готівку, або в заміну ва готові вою розничі і ткацькі вироби (полотно, цайг, бархан). Просимо співитися з замовленнями, які сейчас полагоджується. 3-5

Співнадаєя обороту технічними артевулами

сейчас відпродасть: гатер Кірхнера, 8 НР. бензиновий мотор, 2, 5, 7 і 10-тонові підойми, колодки та помпи до пива, оловяні пльомби, льокомобілі Лянца 75 НР, льокомобіль Вольфа 75/100 НР. трискалеву вагу Шембера на 2100 кг. XIII. 1-1

УКРАЇНСЬКЕ ПЕДАГОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

має на складі слідуєчі книжки:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes books like 'Сла України', 'Гете: Фауст', 'Бехштайн: Кавки', etc.

Хто купує за більшу суму, як 1.000 мк, одержує 10% опушту.

Для книгарів догідні услія.

Набувати можна лише за готівку або за попередним надїсланням грошей в Українське Педагогічне Тов.

Львів, Ринок ч. 10, I. поверх (лім „Прогресс“)

рано від 9-1 години побол., щоденно крім неділь і українських свят. X.-5-5

Готові Церкви і Каплиці. Приймаємо замовлення на готові церкви, винімані в наших варстатах по плямархтента Лушлянського. Церкви з мягкого дерева в трех величинах на 300, 400 і 600 людей відходять комплетно готові лям до змонтовання на місці.

ДЕНТИСТ ЯКІВ НАС, буший асистент і управитель дентистичного заведення д-ра О. Барвінського. XVII. Львів, Синстуська 17, II. пов. 6-10

ВЖЕ ВІДКРИТА - РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА - РЕСТАВРАЦІЯ І МОЛОЧАРНЯ при вул. ПАНСЬКІЙ Ч. 11а. (трамвай KD і EJ) Смачні свідання, обїди і вечері.

Сейчас на добрих умовах потрібна БОНА до двох дітей. Необхідне знання мов та бажане уміння провадити домашню господарку. Пожадані рекомендації.

Вправної Стенограмістки потрібно сейчас. Зголошуватися до Спілки „ЛУК“ Львів, вул. Косцюшка 1а. 651-1-3

ВОЗИ господарські продає Віничовський, Львів, площа Юра 2. 617-2-3

ІНСТРУКТОРА пошукою для ученика з VI кл. гімн. Переробити цілу VI кл., аби по феріях літних по зложенню іспиту міг вступити до VII. кл. Зголошення з поданням умов: о. Кузьмич, Пісочна коло Стрия, п. Іосо. 633-2-2

МАШИНИ ДО ШИТТЯ кравецькі, шевські, циліндрові, також складові частини до машин — поручає ВІОЛІНІ ТІСЕР, Львів, Берштайна 1.

Важне для Церковних Комітетів Будує церкви, спеціаліст деревляної будови БОКШ МИХАЙЛО Львів, вул. Руговського 19. (Промисл. Музей). 607-4-4

Світової слави паперці і цигаретні тутки AIDA ХІІІ. 14-16 доставляє лишень торговельним фірмам в довільних довжинах і гр. бостях фабрика „AIDA“, Львів, вул. Санрамантон ч. 16. — Лишень з водним знаком на паперцях „SZABELKA“.